

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Özgür KARABAT
İstanbul Milletvekili

Anayasamızın 28'inci maddesi “Basın hürdür, sansür edilemez” hükmünü amirdir. Yine Anayasa uyarınca herkes, bilgi edinme ve haber alma hakkına sahiptir. Ancak son yıllarda Türkiye’de kamuoyunu yakından ilgilendiren yolsuzluk, usulsüzlük, vergiden kaçınma ve offshore hesapları içeren kamusal nitelikteki araştırma haberlerine yönelik sistematik bir “erişim engelleme” ve “içerikten çıkarma” mekanizması işletildiği görülmektedir. Öyle ki bu işlemlerin hukuki dayanakları ya da gerekçeleri dahi açıklanmamaktadır.

Bunun son örneği, Türkiye’deki vize aracılık pazarını elinde tutan bir yapının mali ilişkilerini, düşük gösterilen şirket sermayelerini ve Malta sızıntılarındaki offshore bağlantılarını ticaret sicil kayıtlarıyla ortaya koyan “Vize İmparatorluğu” başlıklı araştırma dosyası ve ilgili medya haberleridir. Söz konusu haberlerin yayımlanmasının hemen ardından, kişilik hakları bahane edilerek jet hızıyla söz konusu haber ve sosyal medya içeriklerine erişim engeli kararları alındığı ve toplumun bilgi alma hakkının engellendiği görülmüştür. Kamuyu ilgilendiren mali pazar büyüklüklerinin ve vergi iddialarının bu şekilde görünmez kılınması, basın denetim görevini felç etmekte ve şeffaflık ilkesini zedelemektedir.

Bu bağlamda;

- 1) Söz konusu vize şirketi, ilişkili holding ve ortakları hakkındaki mali usulsüzlük iddialarını içeren internet haberlerine ve sosyal medya içeriklerine ve sosyal medya paylaşımlarına yönelik olarak Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından

uygulanan veya mahkemelerce verilip BTK'ya tebliğ edilen kaç erişim engelleme ve içerikten çıkarma kararı bulunmaktadır? Bu kararları yerinde buluyor musunuz?

- 2) Kamu kaynaklarını, vatandaşların ödediği fahiş hizmet bedellerini ve vergi cenneti iddialarını konu alan, tamamen resmi kayıtlara (Ticaret Sicil Gazetesi vb.) dayalı kamusal bir araştırma haberinin "kişilik hakları ihlali" gerekçesiyle sansürlenmesi, Anayasa'nın basın özgürlüğü ve halkın haber alma hakkı ilkeleriyle nasıl bağdaşmaktadır?
- 3) BTK, söz konusu içeriklerin engellenmesi sürecinde ilgili şirket veya şahıslardan doğrudan idari bir talep almış mıdır? Yoksa kararlar yalnızca adli merciler üzerinden mi uygulanmıştır?
- 4) Son 3 yıl içerisinde, Türkiye'de faaliyet gösteren küresel şirketler veya bunların yerel ortakları hakkında çıkan yolsuzluk, vergi usulsüzlüğü ve offshore iddiaları içeren haberlerden kaç tanesine erişim engeli getirilmiştir? Bu kararların ne kadarı kalıcı olarak içerik sildirme (unutulma hakkı veya kişilik hakları kapsamında) yöntemiyle uygulanmıştır?
- 5) Kamusal yarar taşıyan gazetecilik faaliyetlerinin ve yolsuzluk araştırmalarının yargısal ve idari kararlarla sansürlenerek örtbas edilmesinin önüne geçilmesi adına bakanlığınızca yürütülen bir mevzuat veya denetim çalışması var mıdır?